

Arş. Gör. Oğuzhan ÜNSAL

**REHİNLİ EŞYA ÜZERİNDEKİ
MENFAATLERİN
SİGORTALANMASI VE HUKUKİ
SONUÇLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM EŞYANIN REHNE KONUSU OLMASI

I. REHİN HAKKINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER	3
II. TAŞINMAZ REHNİ.....	7
A. Taşınmaz Rehninin Konusu ve Kapsamı	7
1. Taşınmaz Rehninin Konusu.....	8
a. Arazi.....	8
b. Bağımsız ve Sürekli Haklar	9
c. Kat Mülkiyetine Tabi Bağımsız Bölümler	12
d. Birlikte Mülkiyet Hallerine İlişkin Özel Durumlar.....	13
2. Taşınmaz Rehninin Kapsamı.....	16
a. Bütünleyici Parça.....	16
b. Eklenti	17
B. Taşınmaz Rehninin Kurulması	20
1. Rehin Sözleşmesi.....	21

2. Tescil.....	24
3. Mahkeme Kararı ile Tescil	26
III.TAŞINIR REHNİ.....	28
A. Genel Olarak.....	28
B. Teslime Bağlı Taşınır Rehni	29
1. Teslime Bağlı Taşınır Rehninin Konusu	29
a. Maddi Mal.....	29
b. Eşya Kavramı.....	30
aa. Cismanilik Unsuru.....	31
bb. Sınırlarının Belirli Olması Unsuru	31
cc. Hakimiyet Kurulmaya Elverişli Olma.....	31
dd. Kişi Dışılık Unsuru	32
2. Teslime Bağlı Taşınır Rehninin Kapsamı	32
3. Teslime Bağlı Taşınır Rehninin Kurulması.....	33
C. Ulaşım Araçları Üzerinde Rehin	35
1. Genel Olarak.....	35
2. Ulaşım Araçları Rehninin Konusu	37
a. Rehne Konu Olabilen Gemiler.....	37
b. Rehne Konu Olabilen Hava Araçları	38
c. Üzerinde Rehin Tesis Edilebilen Motorlu Taşıtlar.....	39
3. Ulaşım Araçları Rehninin Kurulması.....	40
a. Ulaşım Aracı Rehninin Hukuki Sebebi	40
b. Tescil.....	43

İKİNCİ BÖLÜM
REHİNLİ EŞYA ÜZERİNDEKİ
MENFAATLERİN SİGORTALANMASI

I. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN KONUSU	45
A. Genel Olarak.....	45
B. Menfaat Teorisi.....	46

C. Aynı Teori.....	47
D. Değerlendirme ve Sonuç.....	48
II. REHİNLİ EŞYA ÜZERİNDEKİ SİGORTALANABİLİR MENFAATLERİN ÖZELLİKLERİ	49
A. Genel Olarak.....	49
B. Zarara Uğrama İhtimalinin Mevcudiyeti.....	50
C. Menfaatin Ekonomik Değere Sahip Olması	50
D. Menfaatin Hukuken Geçerli Olması	51
E. Menfaatin Halihazır veya Müstakbel Bir Menfaat Olması	51
III.SİGORTA SÖZLEŞMESİ	51
A. Sigorta Sözleşmesinin Tanımı.....	51
B. Sigorta Sözleşmesinin Unsurları	53
1. Sigorta Bedeli.....	53
2. Sigorta Değeri.....	55
3. Sigorta Tazminatı	56
4. Prim	56
5. Riziko	57
C. Sigorta Sözleşmesinin Tarafları ve Sigorta Aracıları	57
1. Sigorta Sözleşmesinin Tarafları.....	57
a. Sigortacı	57
b. Sigorta Ettiren	59
aa. Kendi Ad ve Hesabına Sigorta	59
bb. Başkası Hesabına Sigorta.....	60
2. Sigorta Aracıları.....	61
a. Acente.....	63
b. Broker	65
D. Sigorta Sözleşmesinin Kurulması	66
E. Sigorta Sözleşmesi Yapılırken Uyulması Gerekli Esaslar	68
1. Sigorta Sözleşmesinin Genel Şartlara Uygun Olması	68
2. Sözleşme Dışı Kalan Rizikoların da Gösterilmesi.....	69
3. Sözleşmenin Duru Bir Dile Sahip Olması.....	70

4. Sigorta Ettirenin Beyanda Bulunma Ödevi	70
5. Sigortacının Aydınlatma Ödevi	73
F. Kredi Sözleşmelerine İlişkin Özel Durumlar.....	76
IV. SİGORTA SÖZLEŞMELERİNDE MENFAAT EKSİKLİĞİ VE SONUÇLARI	78
A. Genel olarak.....	78
B. Sigorta Menfaatinin Başlangıçtaki Eksikliği	78
1. Sigorta Menfaatinin Sözleşmenin Yapıldığı Esnada Mevcut Olmaması	79
2. Müstakbel Menfaatlerin Sigorta Edilmesi Halinde Menfaat Eksikliği	80
C. Sigorta Menfaatinin Sonradan Ortadan Kalkması	81

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM REHNE KONU EŞYA ÜZERİNDEKİ MENFAATLERİN SİGORTALANMASININ HUKUKİ SONUÇLARI

I. REHİN VE SİGORTA İLİŞKİSİNE İLİŞKİN TEMEL HUSUSLAR.....	85
A. Genel Olarak.....	85
B. TMK ve TTK arasındaki ilişkinin belirlenmesi	87
C. Sigorta Tazminatının Rehnin Kapsamına Girdiği An	89
II. REHİNLİ ALACAKLININ SİGORTA TAZMİNATI ÜZERİNDE HAK SAHİBİ OLMASI.....	91
A. Rehinli Alacaklının Sigorta Tazminatı Üzerinde Hak Sahibi Olmasının Şartları.....	91
1. Rehin Hakkının Varlığı	91
2. Eşya Malikinin Menfaatinin Sigorta Edilmiş Olması.....	93
3. Rizikonun Gerçekleşmesi.....	95
4. Sınırlı Ayni Hakkın Bir Sicilde Alenileşmiş veya Sigortacıya Bildirilmiş Olması Koşulu.....	97

B. Rehin Hakkının Sigorta Tazminatı Alacağı Üzerinde Devam Etmesine İlişkin Hususlar.....	99
1. Sigorta Parasının Sigorta Konusu Malın Eski Haline Getirilmesi veya Onarılması İçin Kullanıldığı Hallerde Malike Ödeme Yapılması	99
2. Sigorta Sözleşmelerinde Yer Alan Dain-i Mürtehin Kaydı..	100
3. Sınırlı Aynı Hak Sahibinin Sonradan Sigortacının Yaptığı Ödemeye Onay Vermesi	101
4. Rehinli Alacaklının Sınırları	102
a. Taşınmaz Rehninde Teminat Altına Alınan Alacağın Kapsamı.....	103
aa. Anapara İpoteği.....	103
aaa. Anapara.....	104
bbb. Takip Giderleri.....	104
ccc. Anapara Faizi.....	105
ddd. Gecikme Faizi	107
eee. Zorunlu Masraflar	108
bb. Üst Sınır İpoteği.....	109
b. Taşınır Rehninde Teminat Altına Alınan Alacağın Kapsamı	109
aa. Teslime Bağlı Taşınır Rehni	109
bb. Ulaşım Araçlarının Rehninde Güvencenin Kapsamı	111
5. Rehinli Alacaklı ve Diğer Hak Sahipleri Arasında Öncelik.	111
a. Rehin Hakları Arasında Sıra İlişkisi.....	112
aa. Taşınmazlara İlişkin Rehin Hakları Arasında Sıra İlişkisi.....	112
bb. Taşınırlara İlişkin Rehin Haklarında Sıra.....	116
b. Rehin ile Diğer Sınırlı Aynı Haklar Arasındaki Sıra İlişkisi	117
aa. Genel Olarak.....	117
bb. Taşınmazlar Üzerindeki Rehin Hakları ile Diğer Sınırlı Aynı Haklar Arasındaki Sıra İlişkisi.....	118
cc. Taşınırlar Üzerindeki Rehin Hakları ile Diğer Sınırlı Aynı Haklar Arasındaki Sıra İlişkisi	119

6. Malikin, Rehinli Alacaklının Rızasını Almaksızın Sigorta Tazminatını Talep ve Dava Edebilirliği.....	120
a. Genel Olarak.....	120
b. Dava Takip Yetkisi ve Taraf Sıfatı.....	122
aa. Taraf Sıfatı.....	122
bb. Dava Takip Yetkisi.....	123
aaa. Genel Olarak.....	123
bbb. Kendi Davasını Dava Takip Yetkisi.....	124
ccc. Başkasının Hakkını Dava Takip Yetkisi.....	125
c. Malikin Sigorta Tazminatı Üzerindeki Tasarruf Yetkisinin Varlığının Tespiti.....	126
d. Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi ve Öneriler.....	127
7. Rehnin Özel Yoldan Paraya Çevrilmesine İlişkin Anlaşmalar.....	129
a. Genel Olarak.....	129
b. Rehnin Özel Yoldan Paraya Çevrilmesine İlişkin Yapılan Anlaşmanın Geçerliliği.....	130
c. Rehnin Özel Yoldan Paraya Çevrilmesine İlişkin Yapılmış Anlaşmaların Sigorta Tazminatının Talep Edilmesine Dönük Etkileri.....	133

III. REHİNLİ ALACAKLININ RİZİKONUN

GERÇEKLEŞMESİNDEN ÖNCEKİ DURUMU.....	135
A. Genel Olarak.....	135
B. Sigorta Sözleşmesinin Sona Ermesinden Önce Alacaklının Durumu.....	136
1. Sigorta Ettirenin Prim Borcunda Temerrüde Düşmesi Durumunun Rehin Hakkı Sahibine Bildirilmesi.....	136
2. Sigortacının, Sigorta Ettirenden Prim Farkını Talep Ettiği Hallerde Rehinli Alacaklıya Bildirimde Bulunması	138
C. Sigorta Sözleşmesinin Sona Ermesi Halinde Alacaklının Durumu.....	140
D. Bildirim Yapılacak Rehin Hakkı Sahipleri ve Bildirimin Yapılacağı Adres.....	143

---

1. Bildirim Yapılacak Rehin Hakkı Sahipleri.....	143
2. Bildirimin Yapılacağı Adres.....	144
E. Sigortacının Sınırlı Aynı Hak Sahibine Sigorta Koruması ve Sigorta Bedeli Hakkında Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	144
SONUÇ	145
KAYNAKÇA	151